

Pojedini brojevi:	Mjesečna pretplata:
U Beogradu i u krajevima zaposjednutim od a. i. kr. četa po cijeni od 3 helera	U Beogradu i u krajevima zaposjednutim od a. i. kr. četa za vojnu i etapnu poštu 250
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od 10 helera	U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji 250
Izvan ovog područja po cijeni od 12 helera	U ostalim krajevima Austro-ugarske monarhije i u inostranstvu 450

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplata Topličin venac broj 21. Telefon broj 25.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon br. 245.

Ratni izvještaji.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 27. juna.

Ni na jednom bojištu nema događaja od značajnosti.

Načelnik glavnog stožera.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 27. juna.

Zapadno bojište:

Front prilestonasljednika Rupprechta bavarskog:

Zbog lošeg vremena bila je topnička djelatnost na frontu neznatnija nego li prošlih dana. Samo u pojedinim odsjecima bila je vatra nešto življa. Rano u jutro odbijene su sa teškim gubitcima engleske čete, koje su bile napale na naše prednje položaje u zavijutku Lensa. Samo se u jednom prednjem rovu na drumu Arras—Lens učvrstilo neprijatelj. Kod Fontainesa ostala su neprijateljska preduzeća bez svakog uspjeha; isto nijesu uspjeli prepadati neprijateljskih izvidničkih odjelena na arraskom frontu.

Front njemačkog prilestonasljednika:

Osim jače topničke vatre na drumu Corbeny—Berry-a-u-Bac bila je borbeno djelatnost na ostalim dijelovima fronta dosta neznatna.

Front vojvode Albrechta württembergškog:

Nema osobitih događaja.

Istočno bojište:

Južno od željezničke pruge Lavov—Tarnopol na Narajowki ostala je neprijateljska topnička djelatnost i djelatnost bacala mina dosta živa. Na Zlota Lipi zarobili smo prigodom jednog izvidničkog preduzeća više ruskih vojnika.

Mačedonsko bojište:

U zavijutku Crne Reke oživila je na vrijeme topnička djelatnost.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Španija.

Nemiri, koji su se posljednjih dana odigrali u raznim dijelovima Španije, nijesu samo doveli vladu do pada, nego su bili i uzrokom, da su u Španiji uklonjene ustavne garancije. Uzroci, koji su doveli do ove namjere, leže naravno u svjetskom ratu. Kao u svim neutralnim državama, stvorile su se i u Španiji dvije stranke, jedna prijateljna, a

Venizelos podražuje na rat protiv središnjih vlasti. Relativni mir na svim bojištima.

druga neprijateljna sporazumu, jedna koja traži rat na strani sporazuma, druga koja je protiv rata i želi, da Španija ostane do kraja neutralna. I danas još je u Španiji ona stranka u većini, a šnjom i cijeli skoro časnički zbor, koji su svi za apsolutnu neutralnost, a da je i vlada odlučila ne upuštati se u nikakove pustolovine, jamči svakom gvozdena volja novog ministra predsjednika Data, koji je bio na vladi, kada je buknuo ovaj svjetski rat. Poslije njega došao je Romanones, koji nije nikada krio svoje simpatije za sporazum, i za to je na kraju morao da ode. Čini se, da je Datov konzervativni kabinet čvrsto odlučio uništiti u državi sve plodove sporazumnih spleta poslednjih godina i u zemlji radikalno povratiti mir. O teškom položaju Španije u ovom svjetskom ratu držao je Maure, poznati vođa konzervativne stranke i drug ministra predsjednika Data početkom aprila ove godine govor u Madridu, u kojem je tačno, bez svakog strančarstva i iskreno ocrtao prilike, koje su nastale zbog ovog rata. On je otvoreno priznao, da je tradicijom Španija vezana za Francusku i Englesku i onim časom, kada bi se Španija iznevjerala svojoj tradiciji, njen bi vojni teret od jednoč skočili za sto na sto. Ali kraj svega toga mora svako da zna, da se tu ne vodi borba za slobodu malih naroda, da se tu ne vodi borba protiv militarizma, jer militarizam je i prevlast jedne države na moru, što više ona se pruža na sva mora i na sve kontinente. Sporazumne sile traže od Španije, da ona prekine diplomatske odnose sa Njemačkom. Španija bi trebala, da se zavadi sa Njemačkom, koja joj nije učinila nikakovo zlo. Španija je preponosna, da postane plaćenik drugih ratujućih država. U ovom se ratu još nikada nijesu čule tako iskrene riječi iz ustiju jednog državnika, i hiljade su govorniku klicale i pozdravljale ga kao svog spasioca.

Dato, sadašnji španski ministar predsjednik, politički je drug Maure, a što se tiče njegovih konzervativnih načela, stoji on još više desno od njega. Može se dakle očekivati, da će on jednako kao u početku rata da provodi politiku najstrožije neutralnosti. Kad bi Španija u ovom ratu stala na stranu sporazuma — makar za plaću dobila i Gibraltar — izgubila bi i posljednji tra-

čak svoje nezavisnosti. Engleska već i sada nije dozvoljavala, da Španija bude gospodar svojih obala i svoga mora, a marokanska je afera najbolje pokazala, da Francuska i Engleska brinu se samo za svoje stvari i ne mare za interese Španije. Španija je bila uvijek za Francusku neprijatna zaprijetka slobodnom putu za Afriku. Kad bi Španija u ovom ratu pristala na stranu sporazuma, čeka je ista niska sudbina kao i Portugalsku, koja nije drugo nego vazal Engleske.

Osim toga imade nesuglasica unutarnjo političke naravi, koje ne dozvoljavaju, da se Španija smiri, a osobito je veliko nezadovoljstvo u vojsci. Već u proljeću 1914. godine osnovali su razni vojni komiteti, koji traže od vlade reformu vojske. Najvažniji je od njih onaj u Barceloni, koji se osim toga oslanja na katalonsku opoziciju. Ovi komiteti podnijeli su mnoge prijedloge radi zanemarivanja vojske, došlo je na više mjesta do otvorene vojničke pobune; stara vlada bila je prema njima nemoćna i nezadovoljstvo se stalo sve više širiti na katalonske i aragonske partikulariste i socijalnu demokraciju. Ovo je bio najvažniji razlog, da je Garcia Prieto morao da podnese demisiju svoga kabineta, pa nema sumnje, da će konzervativcu Datu poći za rukom, da se pogodi sa vojnim odborima, pa se već javlja, da je novo ministarstvo stupilo u vrlo povoljne pregovore sa odborom u Barceloni i izjavilo svoju pripravnost, da se provedu neke reorganizacije u vojsci.

Obzirom na spoljnu i unutarnju politiku ovisi dakle mnogo o energiji novoga ministra predsjednika, koji je primio na sebe častnu i tešku zadaću, da svoju otadžbinu izvede iz sadanje krize i opasnosti bez štete i gubitaka.

Pokret za mir.

Izaslanici hrvatskih socijalista na stockholmskoj konferenciji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 27. juna.

Socijalistička stranka u Hrvatskoj izvjestila je holandsko-skandinavski komitet, da je izabrala za svoje izaslanike Milju Radoševića i Stjepana Turkovića.

Odgadjanje opšte stockholmske konferencije.

Kb. Berlin, 27. juna.

Uzrok odgadjanju opšte stockholmske konferencije, koju saziva ruski radnički i vojnički savjet, leži — kako „Vorwärts“ javlja — jedino u tome, što je prosto nemoguće, da Francuzi i Englezi prispiju u određeno vrijeme u Stockholm.

Medjunarodna socijalistička konferencija.

Kb. Sofija, 27. juna.

Bugarski brzojavni ured javlja: Socijalistički organ „Narod“ javlja, da je glavni odbor udružene socijalističke stranke riješio, da pošalje Janka Sakazova u Stockholm, da tamo učestvuje u predhodnim radovima za medjunarodnu socijalističku konferenciju, koju je sazvaio ruski radnički i vojnički savjet za dane od 28. juna do 8. jula u prijestoncu Švedske. Čim stranka sazna, da je sastanak konferencije osiguran, ona će tamo poslati još dva izaslanika.

Ruski haos.

Na pragu novih zapleta u Rusiji.

Iz Beča nam brzojavljaju: U diplomatskim krugovima vlada uvjerenje, da će u Rusiji skorih dana nastati iznenadjući događaji. Razne stranke stoje jedna drugoj na suprot. Među ovima se naročito ističu Lenjnova grupa, koja će se jamačno rekrutovati iz petrogradske posele i desno stojeće krilo radničkog i vojničkog savjeta, koji posredstvom svojih članova, sadašnjih ministara, upravljaju zemljom, te nemaju volje, da se odreknu vlasti. Obe stranke otimaju se o naklonosti mase i sumnjive jedna drugu, da u potaji gale ideju o uspostavljanju carizma, ma da u stvari ni jedna na to ozbiljno ne pomišlja. Slično kao u unutrašnjoj politici drže se obje stranke i u spoljnoj politici, te se prema masi predstavljaju kao prijatelji mira, a prema sporazumu ukazuju na raspoloženje mase i krive jedna drugu kao vinovnike tog raspoloženja. S toga je pojmljivo, što Lenin zagovara mir, koji u skoro treba da donese narodu olakšanje, dok radnički i vojnički savjet traži reviziju ratnih ciljeva. Zemlja u pozadini jedva da shvaća razliku u mišljenju tih dviju političkih grupa i teško da će pružiti podlogu za namjeravanu opštu ofenzivu. No ako bi ipak do ove došlo, onda bi se Rusija brzo uvjerila, da i u Italiji postoji veliki ponor izmedju uvjeravanja talijanskog ministra poljoprivrede Rainerija i faktičnog po sve žalosnog stanja talijanske privrede.

Kirgizi za svoju samostalnost.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 27. juna.

Stockholmski dopisnik „Vossische Zeitung“a javlja o kirgizskom pokretu za nezavisnost. Cijela zapadno-sibirski plovdba je obustavljena. Jugozapadno od Tomsk se prikupljaju naoružani Kirgizi, čiji broj u pješacima i konjanicima iznosi oko 10.000 ljudi. Kongres narodno demokratskih Gjurjijanaca je riješio u Tiflisu, da proglasi autonomiju Gjurjije.

Ogroman politički štrajk u Petrogradu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

München, 27. juna.

„Münchener Zeitung“ javlja iz Stockholma: Preko 100.000 radnika petrogradja Viborg u Petrogradu objavilo je politički štrajk. Vlada namjerava da oružanom silom postupa protiv štrajkača.

Ratno pravo i cenzura u Rusiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zürich, 27. juna.

„Corriere della Sera“ javlja iz Petrograda: Ratno pravo proklamovano je ne samo za vojni okrug u Petrogradu, već i za okruge: Moskva, Kaluga i Jaroslav. U Petrograd je stiglo 20.000 vojnika sa fronta da održavaju red. Cenzura za saobraćaj s inozemstvom opet je uvedena.

Protiv raspuštanja dume.

Kb. Stockholm, 27. juna.

Kako „Ruskaja Volja“ javlja, održao je prošle subote privremeni odbor dume pod predsjedništvom Rodzianka sjednicu, na kojoj međutim nije bilo ni progresista ni kadjeta. Raspravljalo se o predlogu radničkog i vojničkog savjeta, da se raspusti дума. Na sjednici je naglašeno, da se ovo pitanje ne može riješiti sve dok ne istekne mandati članovima sadanje dume. Privremena vlada nema prava, da raspusti dumu.

Založena petrogradska gradska imovina.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Bern, 27. juna.

„Journal des Debats“ saznaje iz Petrograda, da je petrogradsko opštinsko vijeće riješilo, da založi svu petrogradsku gradska imovinu.

Podlistak.

Milorad M. Petrović:

Glasno jecanje.

Dragi moj,

Opet su došle laste sa toplog juga, ali tebe nema, dragi moj, najdražiji, najveće blago moje. Kad su nas prošle jeseni laste ostavljale, i kad su pošle tamo, gdje si ti ljubavi moja i srečo moja, ja sam te po njima pozdravljala. Da li se može izbrojati, koliko sam ti pozdrava poslala? Jesi li video ona silna jata, koja su preko tebe prelazila i otišla dalje... Je si li ih mogao izbrojati?... Eto toliko!

Ovo je treće proleće, dušo moja, kako te očekujem. Da li je i kod tebe tako divno i mirisno proleće. Ja i sad berem ono isto mirisavo cveće, koje smo zajedno najviše voleli, i od njega pravim vence i mirisne krune i mečem ih na svoju glavu, onako isto, kao što si ti voleo i da me gledaš — nekada! Oh ala je to davno bilo! Večnosti! Večnosti!... mili moj!

A znaš li ko mi pomaže? Naš prvenac i jedinac: naše zlatno čedo Iva. Ti si ga ostavio malog, u povelju, tek od pola godine, a da znaš koliki je do sad porastao! Po ceo dan trčkara i čavrija. On mi je jedina zabava i uteha; on već poznaje tvoju sliku, i svaki čas je uzima u ruke i dovikuje joj: „Tata, tata, dodji!“ Da li ti čuješ to? Kad nekad spremim kolače, on prvo parče uzima, i

ostavlja u jednu kutiju. „Ovo je za našeg tatu!“ veli on. I niko, pa ni ja, nesme u to, kao u neku svetu stvar dirnuti. Ima već punu kutiju tih kolača. I on ma da vole pastice, on ih čuva, ali ih ne dira. „To je za našeg tatu, kad dođe, jeli mama?“ veli on. Naš zlatni Iva.

U večer, kada ceo svet usne, ja otvorim prozor, naslonim se na njega i gledam u beskrajno, zvezdano nebo. Ja tražim onu istu zvezdu, koju smo mi nekad u ovo doba godine, svake večeri gledali: našu zvezdu, dragi moj. Ona je na istom mestu. Da li je i ti gledaš? I po njoj ti šaljem hiljade pozdrava i toliko isto uzdah.

I onda, klonula i umorna naslonim se na naše drugo čedo, i dugo ga ljubim, ljubim, ljubim... dok se on ne trgne i ne prošapuće: „Tata! — Mama, je li došao tata?“

— Nije, još nije, sine moj, još... još... još...

Ah, da li ćeš kad doći, radosti moja, srečo moja, ljubavi moja.

Dobila sam tvoju sliku. Kako si lep — lepi moj. Tebe je to južno sunce opalilo, pa si mi sad još divniji. Sad si onakav muž, kakvog sam ja u svojim devojačkim snovima uvek zamišljala i želela. Sad si mi najmiliji srečo moja. Iva te je odmah poznala. Ja sam namereno ostavila sliku, da je on primećuje i šta misliš: Čim ju je video, on je uzviknuo: „Mama, evo našeg tate!“ — Slatko dete naše!

Mili! Danas ti šaljem moju i Ivinu sliku. Veruj mi, nema ni jednog de-

lica na njoj, koji mi nismo pokrili našim celovima namenjen našim dobrom, našem lepom, najlepšem tatu. Molim te, podeli te celove, namenjene samo tebi dragi moj, podeli ih sa tvojim najmilijim. Podeli ih sa dva tvoja crva, koji pište od prevelike tuge za onim časom, kada će te stisnuti na svoje grudi za navek... za navek... Piši mi često, mnogo i kaži mi uvek da me voliš i da sam tvoja, samo tvoja, moj dragi, moj mili, moj lepi... samo moj i ničiji više.

Tvoja —

Dragomir Milovanović:

Prva rana.

Bilo je to u vrijeme rata s Turskom. S bojišta dolazila jedna vijest za drugom. Mi svi, ljubopitljivi, razumije se, gutali smo tako reći svako slovo tih vijesti.

Moj stari otac obično donese sve moguće novine i pošto mu prvo spremismo njegovu „čuturicu“ s rakijom — skupimo se svi oko njega, a on pun ozbiljnosti počne nam objašnjavati i tumačiti sadržaj svake pojedine depeše.

Svi stojimo i slušamo, samo je moja majka nekako uzbudjena, blijeđa... Čas sjedi čas hoda, pa opet sjedi, da se za kratki čas i opet dignu i staračke svoje drhtave ruke sklopi ovdje negdje u čošku kao na molitvu...

— Mamo... rekнем joj, prišavši k njoj. Ti zacijelo i opet misliš na našeg Milutina! Priberi se, umiri se, mamo slatka. Ta nisi ti jedina, koja danas tako osjećaš...

— Ne, ne, nije mi ništa, sine, ništa! To je samo onako, znaš!

No uprkos toga ona je i dalje drhtala a ja sam u njenim upalim očima primijetio i suzu.

— Ti plačeš, majko?

— Ja? Ne... ne... To je samo onako...

— Nije mamo... Tebi je teško, vidim. Znam, razumijem, ta privjenac Ti je, ali utješi se, šta više smatraj se srećnom, što je i Tvoj sin, moj mili brat, otišao u borbu za domovinu. Ta ima li šta ljepšega na svijetu?...

Nije mi odgovorila. Pogledala me samo i duboko uzdahnuła. Nu meni se ipak činilo, kao da mi je tim uzdahom htjela reći: Lako je vama svima, jer ga vi niste rodili.

Moj je otac nastavio sa energičnim pretresanjem telegrama... Slušao sam ga napeto i gotovo nisam ni primijetio, kad je ušla naša komšinica i javila majci:

— Večeras dolaze prvi ranjenici...

— Ranjenici? usklikne majka, klonuvši na stolicu. Odakle?...

— Ta sa bojišta... Ranjenici puka, u kojem služi moj, a i vaš sin...

— I moj sin... Milutin... zar dolazi i on... ranjen?... zajeca glasno majka.

— Eto ti sad... razljuti se otac.

Šta si se usplakala. Pa zar mora baš i on da bude ranjen... koješta... Pa najposlije... ako mu je sudjeno... Ne brukaj nas...

— Ne... ne... ne ču ja da brukam našu kuću... Nego... zar ne... on baš i ne mora da bude ranjen?... — Pa razumije se, ženo, da ne mora... Pusti me dakle da nastavim čitanje...

— Dobro... dobro... čitaj ti samo, čitaj... idem ja...

I otišla je, da se još jače uskomeša. Najzad našla jednu kotaricu i počela u nju da stavlja sve što je u kući najboljega bilo: kolača, slatkog, cigara, vina... Uputila se čak i u baštu i u njoj ubrala najljepšega cvijeca... I to je cvijeće stavila u kotaricu.

Poslije večere počeli ljudi da odlaze na stanicu. Moja je majka bila ovdje već poslije podne...

Kad stigne transport sa ranjenicima, moja je majka zaustavljala jednog vojnika za drugim.

— A Milutin, gdje je Milutin? Zar njega nema?

— Nema... odgovori joj jedan...

— Bože, u istinu nema... Zar on nije ranjen, zar je on možda... kuku mene... zar je on možda poginuo?...

— Nije poginuo... zdrav je... ni vlas mu sa glave nije pala...

— Nije poginuo veliš... zdrav je... on... moj Milutin, zdrav?...

— Zdrav ko riba...

Grčka tragedija.

Kralj Konstantin nije abdicirao. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Zürich, 27. juna. „Neue Züricher Zeitung“ piše: Kralj Konstantin nije abdicirao, nego je samo za neko vrijeme napustio zemlju, a svoga drugog sina imenovao je za namjesnika. U pismu, kojim je kralj Zaimisa izvjestio o svojoj odluci, spominje se riječ „abdikacija“ samo kao zahtjev četvornog sporazuma. Kralj sam izbjegava strogo taj ili slični izraz da pomene, tako da će on poslije svršenog rata spokojno moći ponovo zauzeti svoj prijesto.

Sporazumne čete u Ateni.

Zbog protiv-venicelističke demonstracije. Kb. Amsterdam, 27. juna. Reuterov ured javlja iz Atene 24. o. mj.: Jedan dio listova izbija politički kapital iz protiv-venicelističke demonstracije, koja je bila 23. juna priredjena u Ateni. Demonstraciji je prisustvovalo nekoliko stotina ljudi pod vodstvom poznatih gunarističkih agitatora. Zbog ove su demonstracije ušle u Atenu čete sporazumnih sila, da sudjeluju kod uspostavljanja reda. Obrazovanje Venizelosovog kabineta. Kb. Paris, 27. juna.

Havas javlja iz Atene: Francuska odjeljena posjela su glavne tačke prijestonice i esplanade kao i Zappeon, da bi se spriječili mogući nemiri. Venizelosov kabinet biće u srijedu obrazovan. Ministarska lista je danas podnijeta kralju. Grad je miran (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Rotterdam, 27. juna.

Londonski listovi javljaju iz Atene: Odmah, čim se komora sastane, Venizelos će podnijeti program, koji otvoreno zahtijeva, da se Grčka pridruži sporazumnim silama. Raspoloženje grčkog stanovništva je pak takvo, da se u opštu mobilizaciju ne može vjerovati. Ovome još treba dodati revolucionarni pokret u Peloponezu, gdje se velike grupe iskazuju protivu venicelističke vladavine.

Brat kralja Konstantina.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Paris, 27. juna. „Havas“ javlja iz Atene: Princ Nikola, bratu kralja Konstantina, javljeno je, da sile zaštitnice nalaze za potrebno, da zahtijevaju njegov odaziv. Princ je izjavio, da će Grčku odmah napustiti.

Balfour o predistoriji abdikacije kralja Konstantina.

Kb. Rotterdam, 27. juna. „Nieuwe Courant“ javlja iz Londona: U donjem domu je izjavio Balfour, da je francuska i engleska vlada izdala Jonnartu generalno punomoćje, da grčko pitanje radikalno riješi. Jonnart nije dobio upustvo, koje bi išlo u pojedinosti, jer se mislilo, da bi to samo smetalo moglo. Engleska vlada nije bila upitana o tačnom obliku saopštenja, koje je kralju Konstantinu bilo upućeno, ali je francuskoj vladi i Jonnartu stavila na znanje, da je po njenom nalaženju neophodno potrebno odricanje prijestola, i uklanjanje kralja Konstantina.

Pratnja kralja Konstantina.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) München, 27. juna. Jutros ovamo stigla četiri člana pratnje kralja Konstantina, među njima bivši ministar Streit. Oni su proučili put, kako se veli, za Dansku.

Ovaj se vojnik jedva izmakao. Moja ga majka htjela da zagrli. Ispala joj iz ruke i kotarica i cvijeće... A ona nije više ni marila za to. — Zdrav je... živ je... I ona sva radosna pohita kući da mom ocu javi ovu radosnu vijest o našem Milutinu, za koga već mjesec dana ništa čuli nismo. Otac nije više čitao. Sjedio je namrgodjen i držao u ruci komad artije. — Moj je Milutin živ i zdrav... čuješ li... ni vlas mu s glave nije nestala... navalila na oca radosna majka. — To jest... počne sad moj otac... on je bio zdrav... sada više nije... — Šta veliš? on je bio zdrav, a sada više nije? kako to misliš... Govori čovjeku, ako Boga znaš... Ta meni su rekli da je živ i zdrav eto malo prije... njegovi drugovi iz pučke ranjenici što su upravo stigli na stanicu... — Da... dok su oni odlazili, bio je Milutin zdrav... Sada više nije... Evo čitaj... Moj otac pruži majci onaj komad artije. — Bio je to brzojav, u kojem se javlja, da je Milutin ranjen... — Ranjen! Bože, uistinu ranjen... kuku mene! I ne pročitavši do kraja, spusti se ona na stolicu i počne plakati tako da se sve njene komšice okupiše da je tješe... — Lako je vama govoriti... od-

Borbe na zapadu.

Pobuna u portugalskoj vojsci na zapadnom frontu. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Malmö, 27. juna. Prema pouzdanim londonskim vijestima u portugalskoj vojsci na zapadnom frontu, koja broji dvije i po divizije, izbila je ozbiljna pobuna; ubijen je jedan engleski major, koji je pokušao da posreduje. Portugalci se protive da izvršuju naredjenja engleskih časnika.

Neograničeni podmornički rat.

Engleska priznaje opasnost. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Haag, 27. juna. Bivši engleski kontrolor životnih namirnica držao je juče govor u Londonu o stanju snabdijevanja zemlje životnim namirnicama. Njemačka nas — rekao je on — ne će istina zamoriti gladju, ali postoji opasnost, da ćemo mi to sami učiniti. Djelatnost podmorskih brodova se znatno povećala. Broj napadnutih brodova je veći nego li do sad, a u pitanju su većinom brodovi sa velikom količinom tona. Mjeseci juna i juli će prema mjesecima maju pokazati bitno veći plijen podmorskih brodova. Našu potrošnju moramo znatno smanjiti.

Austro-Ugarska.

Najviše priznanje bankama Austro-Ugarske za uspjeh ratnih zajmova.

Kb. Beč, 27. juna. „Fremdenblatt“ piše: Najviše priznanje, koje je iskazano bankama Austrije i Ugarske za njihovu djelatnost u službi ratnog zajma, biće izvjesno sa zadovoljstvom pozdravljeno. Financijski zavodi obih država su doista učinili sve što su mogli u službi ratnog zajma i njihova djelatna organizacija na čelu s poštanskim štedionicama, koja je u inostranstvu kao primjerna priznata, sjajno je oprobana u obim zajmovima. Uspjesi, koje su postigli financijski zavodi Austrije i Ugarske, u toliko su važniji, što se sve to postiglo s male-nim brojem osoblja. Jednodušnoj saradnji svih ima se zahvaliti, što su u prkos svih tih velikih teškoća od ratnog zajma do ratnog zajma postizavani sve veći uspjesi za ratne zajmove, i što su se uvijek sve širi slojevi naroda Austrije i Ugarske mogli obavijestiti o interesima i shvaćanju te financijske ratne pomoći.

Najnovije brzojavne vijesti.

Satisfakcija Njemačkoj zbog događaja u Ženevi.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Bern, 27. juna. U ponedjeljak u večer je primio njemački poslanik u Bernu, barun Romberg, posjetu ministra dr. Dunanta, koji je po naredbi švajcarske vlade izjavio duboko žaljenje povodom događaja u Ženevi. Jednovečerno je stavio u izgled da će strogo kazniti uvjrede koje su nanijete Njemačkoj. Njemački poslanik je primio ovu izjavu k znanju.

Demokratizacija Njemačke.

Kb. Berlin, 27. juna. Kako „Vorwärts“ javlja, sazvao je predsjednik ustavnog odbora njemačkog „Reichstaga“, Scheidemann, sjednicu ovoga odbora za 3. jula. Na dnevnom će redu biti uvođenje sveopšteg i jednakog prava glasa u saveznom njemačkim državama.

Novi njemački poslanik u Christianiji. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Christianija, 27. juna.

Norveški listovi javljaju: Njemački poslanik u Christianiji, dr. Michael-

govorila im moja majka... Ali meni... Bože... promislite samo, možda je izgubio nogu, ruku... možda još i gore... Pridigao sam onaj brzojav i pročitao sadržaj, koji je glasio: Milutin je lako ranjen. — Ali majko... umijećam se sada i ja... Ta ovdje stoji crno na bijelom: Milutin je samo lako ranjen... — Ah... znam ja te priče... To je samo onako, da čovjeku ne kažu odjednom svu istinu... nego po malo... kap po kap iz gorke čaše... razumijem ja to, razumijem... U takvom majčinom raspoloženju prodje i taj dan. Sutra-dan bio je dan Milutinovog rođendana, te se po običaju spremalo dosta časti, kako je bilo dosta prijatelja, to mu svi zajedno čestitismo prvu njegovu ranu, a zatim rođeni dan. Bilo je i suza i veselja. Suza, jer smo najzad i mi popočeli da zajedno s majkom sumnjamo, nije li naš Milutin samo zato telegrafisao da je lako ranjen, da nas ne rastuži, a veselja što je i jedan član naše porodice mogao zasvjedočiti svojom krvlju ljubav prema rođenoj grudi, prema miloj domovini. Odjednom neko zakuca na vratima. — Slobodno! Svi skočismo prestravljeni. Na vratima se pojavio naš ranjeni Milutin... Sa štapom u ruci. Bio je ranjen u nogu. Neznam što se u taj mah

le uskoro će napustiti Christianiju. Njega će zamijeniti dosadnji poslanik u Pekingu Hintza, koji je ranije bio poslanik u Meksiku.

Žetva u Njemačkoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) München, 27. juna. Zbog toplog vremena minulih nedjelja sazio je ozimiji ječam u južnoj Njemačkoj. Već je otpočela i žetva, koja je u ovoj godini za nekoliko sedmica ranije no obično otpočela.

Popunjenje Hofmannovog mjesta.

Kb. Bern, 27. juna. Švajcarski brzojavni ured javlja: Udruženo savezno vijeće je danas sa 168 od 192 glasa izabralo na mjesto Hofmanna nacionalnog savjetnika Adara, predsjednika međunarodnog odbora Crvenog Krsta. Novoizabrani je rođen god. 1845. u Ženevi, a od god. 1901. predsjednik je nacionalnog vijeća.

Događaji u Španiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Bern, 27. juna. „Temps“ donosi saopštenje španskog poslanstva, prema kome u Španiji vlada mir. Izvjesni zahtjevi španskih pješaka uzeti su kao opravdani u obzir. Ali to ne stoji u vezi s međunarodnom pletkom, koja se normalno razvija pod narhističnom ustavnom vladavinom.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Ženeva, 27. juna.

Prema vijesti ovdajšnjih listova izbila je u španskoj liberalnoj stranci kriza. Ugledni prvaci stranke ne priznaju više Romanones za vođu. Madridski listovi „Tribuna“ i „Nacion“, kako „Temps“ javlja, donose izvještaje o važnim konferencijama liberalnih prvaka u stanu Prietovom. Liberalni bivši ministar Alba razgovarao je, kako se govori, s kraljem o preuredjenju liberalne stranke. Politički je cilj pokreta neutralnost. Španska štampa veli šta više, da je ona Njemačkoj prijateljski naklonjena.

Izjava španjolskog ministra predsjednika Dato.

Kb. Madrid, 27. juna. (Havasova vijest.) Ministar predsjednik Dato izjavio je, da je javno mišljenje primilo mirno od vlade preduzete izvanredne mjere. Nemir su htjeli izazvati samo neki sumnjivi elementi. Preduzete su skrajnje mjere, da se sačuva javni red i mir, koji će vlada na svaki način i održati. Što se tiče spoljne politike, učinjene su takodje sve mjere, koje su bile potrebne zbog pretjeranosti u novinskim izvještajima o međunarodnom položaju. Ove su pretjeranosti bile gotovo kadre, da pomute dobre odnose prema inostranstvu i da neutralnost Španije dovedu u pitanje. Mi ne mislimo — rekao je dalje Dato — da napustimo našu neutralnost. U tom nas moraju poduprijeti svi Španjolci. Ministar predsjednik uvjerio je na kraju, da u cijeloj Španiji vlada mir. Ministarsko će se vijeće sastati u srijedu u Madridu.

Ulazak Asquitha u kabinet Lloyda Georgesa?

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Rotterdam, 27. juna.

Iz Londona se javlja: Danas je glavni predmet razgovora u političkim krugovima pitanje o uasku Asquitha u kabinet Lloyda Georgesa, za čim se teži naročito s obzirom na međunarodno stanje. Izgleda da se pri tome ima u vidu moralni pritisak na rusku demokraciju a jednovremeno na javno mišljenje u Sjedinjenim Državama, gdje u prkos svih napora ne ide sve onako glat-

ko, kako bi se to u Engleskoj želilo. S toga postoji jaka struja za to, da se Asquith radi produženja Ba'fourve misije pošlje u Ameriku kao izvanredni poslanik.

Lažne engleske vijesti.

Kb. Berlin, 27. juna. (Zvanično.) „Reuter“ rasprostire vijest, da su njemački letaci na istočnom frontu južno od Smorgena bacali iznad ruskih linija izvjesne tiskalice ove sadržine: „Nijemci blagodare ruskim četama na miru i zbratimljenju, koje nam je dozvolilo, da prebacimo čete na zapadni front kako bi se oduprli englesko-francuskoj ofenzivi. Sad smo siti toga, te ćemo ponovo stupiti u borbu i pucati na sve vaše vojnike, koji nam se budu približili“. Ova je vijest od početka do kraja lažna.

Kb. Berlin, 27. juna. Wolffov ured javlja: Među papirima jednog engleskog letaćkog poručnika, koji je 18. juna oboren, nadjeno je i jedno pismo iz Londona, datirano od 20. maja i ove sadržine: Ovdje nema mnogo novosti, osim što nam se priča, da su se Rusi riješili da se bore i da ne sklapaju separatan mir. Ali ja slabo vjerujem u to, što sad zvanično čujem, naročito što nam se zvanično javlja, da smo prilikom pobjede kod Gaze pobili 8000 Turaka a mi da smo izgubili samo 400 ljudi, jer imam jednu vjerovatniju vijest od jednog našeg visokog rodjaka, koji se tamo nalazi. Doživjeli smo fijasko i nismo dalje dospjeli od mjesta, na kom smo bili prije dva mjeseca. Ne mogu da razumijem tu vrstu izvještaja što nam se podnosi. U koliko ja vidim, oni će nas još sve trebati, prije no što budu savladani Bochesi (Nijemci).

Francuska vlada protiv propagande za mir.

Kb. Paris, 27. juna. „Havas“ javlja, da je ministar pravde Viviani u utorak u komori podnio zakonsku osnovu, kojom se osigurava najžešće ugušivanje svake propagande za mir.

Meksikanski uslovi za ulazak u svjetski rat.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Basel, 27. juna. Sekretar generala Carranze predaće Wilsonu ručno pismo, koje izjavljuje o držanju Meksika u svjetskom ratu i koje objašnjava, pod kojim bi uslovima Meksiko bilo voljno, da na strani sporazumnih sila stupi u svjetski rat.

Strašni engleski gubici.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) München, 27. juna. „Pall Mall Gazette“ piše o nepovoljnim engleskim uspjesima prošle nedjelje u borbi protivu njemačkih podmornica i izjavljuje sa svim otvoreno, da su engleski gubici u brodskim prostorima strašni. Bila bi kobna zabluda, kada bi se u ovom teškom položaju oslanjali na Ameriku.

Monopolisanje američanske ratne industrije.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Basel, 27. juna. „Petit Parisien“ javlja iz Washingtona: U dobro obavještenim krugovima uporno se održava vijest, da predsjednik traži od kongresa generalnu punomoć za kontrolu ili zabranu svih ugljenih rudokopa i radionica za izradu municije kao i svih fabrika i u opšte cjelokupne industrije, koja radi za odbranu zemlje.

Grad i okolica.

Janko Veselinović.

Uspomena na 12-godišnjicu njegove smrti. U najraskošnijem dobu godne, kad miriše i nebo i zemlja, na današnji dan, prije 12 godina zaklopio je svoje lijepe oči najveći srpski pripovjedač i slikar sela i seoskog žvota Janko Veselinović. Kao mlad seoski učitelj on se odmah istakao svojim „slikama iz seoskog života“ koje je objavivao u jednom lokalnom listiću u Sapcu. On je poslije napustio učiteljsku službu, došao u Beograd i odao se potpuno književnosti. Produžio je dalje na slikanju sela i seoskog života i postigao uspjeh takav, da ga niko do danas nije mogao postići. On je u brzo postao ljubimac književnih krugova i najblijih društvenih slojeva. Napisao je masu pripovjedaka i slika iz seoskog života; za tim dramu „Gjido“ sa svojim kardom „Brzakom“ koja je postigla nečuvan uspjeh na beogr. pozornici, i prikazivana preko stotinu puta. U društvu sa svojim pobratimom i čiča Ilijom napisao je Poteru, koja je takodje sa velikim uspjehom prikazivana mnogo puta na beogr. pozornici. Pokušao je da slika i varoški život i počeo da objavljuje roman „Junak naših dana.“ Ali je na tom poslu ubrzo sustao, zbog toga što mu je bilo nesnosno, da dalje svojim zlatnim perom provlači kroz književnost jednu nametnutu mu tendenciju. Materijalno je živio Janko uvijek bijedno. Od kraljevske porodice Obrenovi-

ća dobio stalnu mjesečnu potporu, koju je donjio poslije tragedije ove porodice izgubio. Tek kad je već oronuo i oboleo, setila ga je se majka Srbija, i tako reći pred smrt, isto kao i njegove prethodnike Gjuru Jakića, i Voju Ilića, postavila je i Janka za korektora državne štamparije. Ali to je već bilo dockan. Iznuđen i oboleo ode on najzad svojim roditeljima u selo Glogovac — Mačva, gdje je na današnji dan umro i gdje je i pokopan. Umro je u 42 godini. Uzijemo kradilo tvojoj dragoj uspomeni, naš dragi Janko. Bog neka te prosti i pomiluje.

Dnevni kalendar.

Danas je četvrtak 28. juna; po starom 15. juna. Rimokatolici: Leon papa; pravoslavni: Lazar, c. s. (Vidovdan). Kinematografi: Vojni kino (Koloseum): U 6 sati poslije podne predstava za vojnike. — C. i k. gradjanski kino (Paris): U 6 sati poslije podne predstava za gradjanstvo. Botanička bašta. Otvorena utorikom četvrtkom, nedjeljama i praznicima. Ladja između Zemuna i Beograda kreće iz Beograda za Zemun od 6 sati u jutro do 9 sati naveče svakoga sata osim u 1 sat poslije podne. Polazak iz Zemuna za Beograd od 5:30 ujutro do 8:30 naveče svakoga sata osim u 12:30 poslije podne. Casnička i činovnička kasina otvorena je do 12 sati u noć. C. i k. vojnički dom: Čitaonica, soba za pisanje i igranje, kantina. Otvoreno od 7 sati ujutro do 9 sati naveče. Slobodan pristup svakom vojniku. Riječno kupatilo na Savi, otvoreno od 6 sati ujutro do 8 sati naveče. „Grand Hotel“: Dnevno koncert. Početak u 6 sati poslije podne. Posjeta bolesnika u bolnicama: U bolnici „Brčko“ od 2—4 sata poslije podne. U bolnici „Brann“ od 9:30—12 sati poslije podne i od 2—4 sata poslije podne.

Requiem za blagopokojnog nadvojvodu Franju Ferdinandu.

Danas, kao na godišnjicu ubijstva nadvojvode prijestolonasljednika Franje Ferdinanda i njegove supruge održaće se u 9 sati prije podne u konaku žalbna služba Božja. — U Sabornoj crkvi odslužiće se parastos u 11 sati prije podne.

† Mihajlo Petković.

26. o. mj. preminuo je u Beogradu poslije kratkog ali teškog bolovanja gospodin Mihajlo Petković, ministar gradjevinarstva i dugogodišnji profesor tehničkog fakulteta beogradskog univerziteta, član kraljevske akademije nauka, priznati tehnički stručni pisac i t. d. Pok. Petković rođen je 7. novembra 1833. god. u Starom Bečeju u Bačkoj. Osnovnu školu učio je u svome rodnom mjestu, a gimnaziju u Beogradu. Položivši s odličnim uspjehom maturu, stupio je na bečku tehniku, na kojoj je takodje za cijelo vrijeme svojih studija bio odličan djak, tako da je privlačio na se opštu pažnju svojih nastavnika. Još kao mlad čovjek dobio je katedru na tehničkom fakultetu beogradskog univerziteta, gdje je razvio vrlo plodan rad kao nastavnik i stručni pisac. Pok. Petković živo se zalagao za što ranije i brže podizanje željeznica u Srbiji i bio je jedan od najvećih autoriteta u željezničkim pitanjima u zemlji. Uskoro po završavanju glavne željezničke pruge postao je ministar gradjevinarstva, gdje je svojim velikim stručnim iskustvom mnogo koristio zemlji. Sa svojih naučnih zasluga izabran je za redovnog člana „Srpskog Učenog Društva“, donjio Srpske Kraljevske Akademije Nauka. U toku svoga dugog i plodnog života odlikovan je mnogim visokim srpskim i stranim odličijima, među ostalim redom Franje Josipa. Gostovanje „bojnog pozorišta“ c. i k. dvorske opere. Jedan dio umjetnika c. k. dvorske opere u Beču stići će 1. jula u opseg gubernije na krako gostovanje. Najprije će umjetnici otputovati u Valjevo, da ondje 2. i 3. jula prirede po jednu predstavu. 5. i 6. jula prirediti će umjetnici predstave u Beogradu u pozorišnoj dvorani mjesne etapne menaže; a zatim će otputovati u Užice, gdje će predstavljati 9. i 10. jula. Gostovaće umjetnici: Arnold, Breuer, Rittmann, Hayder, Rathner i kapelnik Redl, te umjetnice: Mihatek i Petekca. Prog am je šarolik i većinom šaljive sadržine. Na repertoaru stoji u prvom redu igra sa pjevanjem i plesom od dra. Bernharda Paumgartnera „Vjerenje u seljačkoj kafani“ („Die Verlobung im Dorf-wirthshaus“), kao i niz pjesama, kvarteta i plesova. Imena umjetnika — među njima Breuer kao bayreuthski pjevač — jamče nam, da će nam ovo kratko gostovanje prirediti rijedak umjetnički užitak.

Lijep prilog za beogradsku sirotinju.

Gospodja Anica Uzelac, sa stanovom u Skopljanskoj ulici broj 18, poslala je sirotinjskom odjelenju opštine grada Beograda svotu od 50.— kruna, kao svoj prilog za pomaganje beogradske sirotinje.

Da se javu gluvonemom škol.

Živko Stefanović iz Vlaške. Života Mihajlović iz Lisovića, Todor Božić iz Baroševca i Stanica Radovanović iz Radulovića, potrebno je da se odmah javu školi gluvonjemim djece u Beogradu, radi odvođenja svoje dece iz iste škole za vrijeme školskog odmora.

Da se jave radi prijem novčanik uputnica.

Radi prijema novčanik uputnica, potrebno je da se jave gospodinu Marku S. Petroviću u ulici broj 39.

- 1. Porodica Živorada Gjorgjevića, kapetana;
2. Porodica Marka S. Spasića, poručnika;
3. Porodica Milovana M. Markovića, kapetana;
4. Porodica Svetozara K. Todorovića, rezervnog kapetana;
5. Porodica Nikole Jovanovića, činovnika ministarstva vojnog;
6. Porodica Petra Vasiljevića, poslužitelja inženjerskog odjeljenja ministarstva vojnog.

Prilikom prijema novca, potrebno je imati uz se redarstvenu legitimaciju.

U slučaju, da se ne nalaze u Beogradu, potrebno je da pošalju svoje tačne adrese, na koje bi im se novac mogao poslati.

Prodaja petroleja.

Danas u četvrtak počinje prodaja petroleja za mjesec juni. Maloprodaja petroleja i ovom prilikom vrši se preko gospodje Jelene Eganovića, sa stanom u Braća Nedića ulici br. 25.

Požar.

U fabrici c. i k. klanice za spravljanje stočne hrane pojavio se 26. ov. mj. u 8 i po sata poslije podno požar povodom usijanosti jedne osovinske podloge, koji je vatrogasna četa c. i k. okružnog zapovjedništva za grad Beograd bez ikakve znatne štete brzo ugasila.

Nadjeno.

U blizini zgrade beogradske željeznice našao je 26. ov. mj. jedan rejonski stražar velopedista jednu bilježnicu sa povećom svotom novca i predao ju je c. i k. okružnom zapovjedništvu, gdje je sopstvenik može primiti.

Izveštaj prijavnog ureda.

26. juna: prijavljeno 94, odjavljeno 38, seoba 61; u hotelima prijavljeno 133, odjavljeno 116, ostalo u hotelima prijavljenih 372 stranca.

Narodna privreda. Zemlja i klima u Staroj Srbiji i Mačedoniji.

(Nastavak).

11. Gjevgljelijska kotlina.

Gjevgljelijska kotlina pruža se između Ciganske Klisure i Demir Kapije, s obe strane rijeke Vardara. Sjeverni dio njen zove se Bojmija.

Duo je gjevgljelijske kotline ravan, sastavljena od debelih slojeva žutoga pijeska sa nanosima Vardarovih pritoka. U gjevgljelijskoj kotlini neposredno iz ravni dižu se po nekoliko desetina metara visoki kupasti humovi, zvani hri-dovi. Takav je jedan hrid do same željezničke stanice, u kome ima i bakarnih ruda.

Kao što smo napomenuli, zemljište ove kotline sastoji se iz pijeska, i prema tome ne bi bilo velike plodnosti. Ali kako je kotlina bogata rječnom vodom, koja se razvodi po cijeloj ravni, to je plodnost zemljišta velika.

Gjevgljelijska kotlina pripada mediteranskoj klimi. Prave zime uposte nema, a kišna su vremena samo u proljeće i poznu jesen. Isto je tako i žega ljeti slabija no u Solunu.

Gjevgljelijska je kotlina na prvom mjestu svilarški kraj. Dudinjaka ima kao šljivara u Zapadnoj Srbiji. Ona je glavni centar za svilarstvo u cijeloj Mačedoniji. Za Gjevgljeliju je svilarstvo ono, što je za Tikveš i Rajac vinogradarstvo. Pored dudova ima dosta zemlje pod makom, pamukom, vinogradima, sezamom, duvanom i bostanom. Najzad, sije se dosta pšenice i kukuruza, ali ovi usjevi ostaju dosta šturi.

Gajenje duvana već se opaža od Krivolaka za Gjevgljeliju. S jedne i s druge strane pruge vide se mnogobrojni dudinjaci. S lijeve strane od željezničke stanice, idući put Valandova—Dojran—Gjevgljelijska, ima, pored mnogobrojnih i velikih dudinjaka, voćnjaka od dunja i nara.

Gjevgljelijska je kotlina u isto doba i karakterističan primjer naselja za Staru Srbiju i Mačedoniju. Na jugu je naseljena klisura Ciganska, a na sjeveru isto tako naseljena klisura Demir Kapija. Ma da oko ovih klisura ima zemlje za obradivanje, ipak su bez naselja, izuzev Gradac u Demir Kapiji. Izgleda da je uzrok bio u nesigurnosti. Zato se stanovništvo iz svih ovih okolina iskupljalo u gjevgljelijsku kotlinu, uslijed čega je ona prenaseljena, te znatan dio stanovništva ide u pečalbu.

Sela gjevgljelijske kotline spadaju u najveća sela Mačedonije. Najglavnije je mjesto varoš Gjevgljelijska, koja većim dijelom čini utisak evropske varoši. U varoši su podignute i dvije fabrike za umrtvljavanje mehuraka i odmotavanje svile.

Gjevgljelijska je centar gajenja svilenih bube i trgovine svilenim mehurcima. U samoj varoši, za vrijeme sezone, za-

kupljuju trgovci naročite zgrade za gajenje svilenih buba. To su prostrane ograde na gornjim spratovima pojedinih varoških kuća i radnji.

Ispod varoši vide se velika polja sa dudinjacima, sezamom i pamukom, a po ivicama su vinogradi.

Pored velikog broja Slovena i Turaka, s nešto Vlahi i Cerkeza, ima mnogo evropskih stranaca. Ali je njihov najjači pritač za vrijeme svilar-ske sezone.

Po pričanju mještana, svileni se mehurci prodaju po 3—4 franka od kilograma. Kao u Gjevgljelij, tako se i u svima naseljima ove oblasti opaža jača kultura.

12. Bitolsko-prilepska kotlina (Pelagonija).

Ovo je jedna od najvećih kotlina Stare Srbije i Mačedonije. Ovu kotlinu sastavljaju dvije ravni: veća bitolska i manja prilepska ravan. Kroz obe ravni protiče Crna Reka, koja prima rijeku Blato iz prilepske i rijeku Sakulera u Semnicu iz bitolske ravni.

Na sjeveru od Bitolja, kod sela Topolčanac nastaje brdo, koje dijeli Pelagonijsku kotlinu na prilepsku i bitolsku ravan.

Prilepsku ravan sastavlja prilepsko-kruševsko polje. Ova je ravnica znatno manja od bitolske.

Bitolsko-prilepska kotlina predstavlja žitnicu zapadne Mačedonije. Najglavniji su proizvodi ove kotline kukuruz i pšenica. U mirno vrijeme sav se taj proizvod izvozi jedino u Solun. Osim kukuruza i pšenice gaj se još mak, duvan i u vrlo velikim razmjerama paprika, dok je voćarstvo vrlo slabo razvijeno.

Pored zemljoradnje, glavno je zanimanje stanovništva ove oblasti stočarstvo, naročito sitne stoke, i prodaja vune, koža, sira i masla. Ovdje je kultura još i prije balkanskih ratova bila najrazvijenija od svih ostalih dijelova Mačedonije, jer se muškarci mnogo iseljuju, ali opet i vraćaju iz Amerike. U ovoj oblasti seljak daleko bolje obradjuje svoju zemlju, od većeg, što više mnogo većeg dijela seljaka u Srbiji, pa i u Bosni. Seljaci ovdje upotrijebljavaju gvozdeno plugove, drljaču, sijalice i druge poljoprivredne mašine.

Glavni trgovački centri u ovoj oblasti su Prilep i Bitolj. Blizu Bitolja na putu za Prilep, nalazi se poljoprivredna škola, koju su još god. 1909. osnovali Mladoturci. Sama varoš leži na najnižem dijelu Gradskog Polja, a kroz nju protiču dvije rijeke, Dragor i Kurdare.

Klima je suva i hladna, ali i zdrava. Dok zimi redovito padaju vrlo veliki snijegovi, ljetu je kratko, a večeri su uvijek hladne.

Stanovništvo predstavljaju Sloveni, Grci i Jevreji. Pred balkanske ratove iznosio je od prilike cjelokupan broj stanovništva oko 40.000.

Ne može se sporiti, da je Bitolj u Mačedoniji bio u trgovinskom i saobraćajnom pogledu vrlo znamenita varoš, naročito otkako je vezan prugom preko Soluna.

Proizvadžači iz prilepsko-bitolske ravnice prodavali su svoje proizvode u Prilepu i Bitolju, odakle su ovi išli za Solun i Arbaniju.

Već poslije balkanskoga rata, zbog novih granica trgovina je posve opala, a sada je uslijed ratnih prilika izvan svake sumnje posve propala.

Kad će se poslije ovog rata — makar kako se on svršio — Bitolj svezati željeznicom preko Prilepa i Velesa sa vardarskom dolinom, dobiće trgovina vjerovatno opet jači polet.

Razne vijesti.

„Ratna“ zvona.

Kao što je poznato, ustupljen je veći dio crkvenih zvona u monarhiji vojnoj upravi za izradu ratnog materijala. Sada već u mnogim mjestima, gdje su i dalje željni poetičnog brujanja crkvenih zvona, namještaju privremena „ratna“ zvona od raznog materijala. Tako je tu skoro na salzburškoj sabornoj crkvi montirano ratno zvono od čeličnoga lima. Tamošnji list „Salzburger Chronik“ veli, da zvuk „ratnoga“ zvona dosta potisjeća na melodičnu pjesmu pravoga zvona, ali da se na ovu ratnu tvorevinu za to ipak još ne mogu primijeniti riječi iz bezsmrtnog Schillerovog spjeva „Zvono“ („Die Glocke“). No možda će, veli list, neumorna ratna tehnika u toku vremena i na ovom polju naći nečeg boljeg.

Savjestan prodavac lozova.

Njemački list bilježi slijedeći beznačajni ali ipak u svojoj vrsti karakteristični istinitu događaj: U jednom saksonskom gradu došao jedan gospodin poslije vučenja kod prodavca lozova da vidi, nije li mu slučajno loz dobio. Prodavac, pošto je dugo preturao po svojim „teferima“, najzad će reći mušteriji: „Dakle imate broj 67.166... na žalost nije dobio... ali neka, valjda će drugi put...“ Vlasnik loza izlazi iz dućana i krene u kancelariju. Čak u trećoj ulici najednom opazi, gdje momak prodavca lozova kao bez duše juri za njim, dajući mu rukom znak da stane. Gospodin jedva može da sačeka, da se momak „izduva“, misleći naravno, da je ipak dobio... možda koju biljadu... taman za banju... „Gospodine... duva dječko... ffff... gospodine... molio vas gazda, da izvlčite... ffff... po-

grješno vas je izvjestio... ffff... — nemate broj 67.166 već 76.166! Do duše, dodaje dječko, sada već sasvim mirno „poslovnim“ tonom, na žalost ni taj broj nije ništa dobio... valjda će drugi put, ali znate, gazda mi naredilo, da vas tačno izvjestim, znate reda radi... Mi smo vrlo solidna radnja... Da ne mislite... August Senoa:

Branka.

(Nastavak). 24

„Mladi grof“, reče župnik, „koliko ga ja poznajem, čovjek je van reda nabražen. Poznati su mu glavni jezici evropski i njihova književnost, svjetsku povijest i prirodne nauke izučio je temeljito. K tomu je velik ljubitelj umjetnosti, a sud mu je u tom poslu baš temeljit. Al neumije on samo govoriti o Rafaelu, o vojevanju Julija Cezara, o zrakoplovu ili o božanskoj komediji Dantea, već, uvažite, taj čovjek govoriće vam posve ozbiljno i temeljito o stočarstvu, obrezivanju vinograda, gnoj...“

„Ja se s njim sastajem češće“, reče stari župnik. „Za vrijeme njegova boravka moram mu svake nedjelje u gradskoj crkvi služiti misu, pa sam onda čitav dan njegovim gostom; ali vam često zna i po mene poslati svoga komornika, da me pozove na večeru i partiju šaha. U njem kanda se bore dvije protivne sile, jedna ga goni u društvo, gdje bi se rado provedelo sa ostalim svijetom, a druga tajanstvena sila odbija ga od svijeta i ljudi.“

„A niste li nikad mogli, gospodine župniče“, reče načelnikovića, „pogoditi ili bar naslutiti razlog, zašto taj umni, krasni, zdravi i bogati boljar mrzi toliko na svijet?“

„Varate se, gospodjo načelnikoviće, mladi grof Belizar nemrzi, pače ljubi čitavi svijet s nekim osobitim idealnim zanosom. Ne jedamput morao sa n se upravo čuditi, pače i nasmiati djetinjem veselju, kojim mi je grof pričao, kako je u ovoj ili onoj struči ljudskoja umjeća novim obretom postignut znamenit napredak. Putovao je mnogo po svijetu i proučio osobito život ubogih u velikim gradovima te pohodio sve dobrotvorne zavode, što su ih narodni dobroćinici poigili. Kako mi je to sve živahno opisao, kako li iz takovih pojava uzimao dokaze, da brani poštenje i dobro srce čovječanstva!“

„Gospodine župniče, — reče mi jednom, — poslije mnogo iskustva dođoh do uvjerenja, da je svijet bolji, nego što ga opisuju pesimistički filozofi i pjesnici“. Mogu vam reći, da je grof Belizar i ovom kraju velik dobrotvor, premda se malo za to znađe, jer mi je zabranio štogod o tom spomenuti pred svijetom. Nu kad se već o njem zapodjela riječ, pa vi milostiva, mislite, da je grof Belizar mizantrop, to smatram nekako dužnošću popraviti vaše krivo mišljenje jasnim dokazima i to bar jednim primjerom. Vama je znano, koliko naš kraj već kroz nekoliko godina strada od oluje, od tuče, od maza i upoće od svake nevolje. Grof Belizar ispitivao me je pomno o šteti, koja suadje pučanstvo, i ja moradoh zbilja ići od kuće do kuće, da se uvjerim o nevolji seljaka, silne novce dao mi je grof, da ih razdijelim među puk, svaka kuća bijaše piličino nadarena, i nevolji donekle pomogeno. Nu strogo mi zabrani spomenuti seljacima njegovo ime; morao sam im reći, da je tu pomoć poslao neki stari gospodin. Dok sam ja grofov no. a. nosio u kolibe, priredjivao je vrijedni naš prijatelj Mišoci sa svojim neakvim odborom večernju zabavu na korist s radajućih, kod koje su gospoda obornici toliko pili na opći trošak, da je za stradajuće ostao čisti prihod od jedne foriate 37 1/2 novč. Eto takov vam je grof Belizar, milostiva gospodjo.“

Branka stupaaše čuteći uz župnika. Kako je starac mladoga grofa opisivao neobičnim crtama, kako je s druge strane sunce obavljalo nekim osobitim čarom starijski grofovski grad, kod javku i stolicu grofa Belizara, stvori se pred očima mlade učiteljice neka čudnovata slika mladoga a istokrata, nekakov umišljeni junak nepojmljiva romana.

„Oprostite mi, prečasnii gospodine!“ obrati se sad Branka kao iza sna staromu župniku, „da vas nešto p'tam“.

„Izvolite samo, gospodniče“.

„Nestanu je li grof Belizar stalno u Jalsevu?“

„Nipošto“, odvraći župnik, „grof Belizar živi na neki način u prognostvu, prognao se dragovoljno sa n. Al za o deluzi redovito svake godine pod jesen na svoje imanje i tu će dva mjeseca na jalsevačkom gradu probaviti, da pregleda tačno svoje gospodarstvo, prirod, stoku, majur, da ispiša račune, da posje i svoje šume i da bude kod berbe. Kad na kon sav taj posao obavi, sjedne na kočiju i pojuri u svoje obično boravište“.

„A gdje boravi grof Belizar obično?“ nastavi Branka ispitkičvati.

„U Beču; ondje ima i kuću“, odvraći joj načelnikovića.

„U Beču?“ začudi se Branka.

„Da, draga gospodjice“, ispravi je župnik, „kao što i drugi neki velikaši, ali isto putuje grof Belizar mnogo po svijetu“.

„To je čudno, vrlo čudno“, planu Branka. „Zar grof Belizar ne zna, što je narod, što je domovina?“

„Da, gotovo bih rekao, da ne zna“, potvrdi stari župnik, „il je bar zaboravio.“

„Al to nije moguće, to apsolutno nije moguće, prečasnii gospodine! Ta prije se valjda nevjerujete? Al opet je istina“. Vi me gledate u čudu, gospodjice, vi mi rekli, da je uman, plemenit, dobrodušan, prijatelj puka, zatočnik napretka, pa kako neće mariti za svoj narod, za svoju domovinu, te voli boraviti u stranom gradu. Ako je tako zanosit prijatelj napretka, zašto neističe zastavu tu među svojim narodom te nepostane prvakom, vodjom naroda. Nerazumijem u istinu čovjeka. To nije moguće, to bi bilo nenaravski“.

„Mlada učiteljica zaljetala se govoreći u sve veću i veću žeslinu. Deklamujući kroz pravedan gnjev, mahala je žestoko rukama i glavom, da tako žestoko, da joj je šesir spuznuo bio na leđa.“

„Brankol Brankol!“ opomenu je načelnikovića u pol glasa. „govoriš potše, evo smo pred gradom. Čekajte, spao vam je šesir, dajte ga ga popravim“.

„Oprostite“, reče djevojka ponešto zastidjena, „odviše sam nagle krvi, ovaj put me je prevarila. Nemogu ni neću tajiti svoj gnjev na čovjeka, za koga prečasnii gospodin župnik tako čudno protivštine priča. To nije logički ni po sreću ni po razumu, ja toga nerazumijem“.

Društvo se bilo govorkajuć popelo do vrh ceste te došlo na prostrano mjesto pred starijskim gradom. To predvorje bijaše okruženo stariim lipama, a među njima su stajale kamene klupe. Mirmo si tuđe mogao počivati pod sjenom starijskog drveta, naslajdujući se živim mirsom njegova cvijeća, odavle si mogao pregledati sav taj krasni čarobni kraj, sve gore, prodole, šumice, sela, gajeve i vinograde.

„Sjednimo malo, moje gospodje“, reče župnik, pokazavši rukom na jednu od kamenih klupa.

„Nećemo li upravitelju u grad?“ upita načelnikovića. „toliko puta već me je njegova gospodja poziva. Da me spazite ovdje, i da se nesvratim k njoj, ljuto bi se rasrdila na me“.

„Možemo, milostiva, kasnije. Ali ovdje je tako lijepo, odavde možemo pregledati divni taj kraj, koga se s't nagledaš nemogu, a usto protumačiću ja našoj živovj pedagogiji tu čudnu grofovsku zagovetku i dokazat joj, da kogašta toga na svijetu ima, čega u svojih knjigama nije ni čula ni vidjela“.

„Dobro, dedte, gospodine župniče“, reče načelnikovića.

„Biće mi drago!“ reče Branka i sve troje sjede.

„Prvo ste rekli, draga Branko,“ prihvat župnik, zaklopišvi burmuticu: sve to gotovo nije moguće, sve je to nenaravski, sve je to proti logici srca i razuma. I ja to priznajem, al opet je tako. Pokojna baba grofa Belizara nije umjela nego hrvatski. Belizarov otac govorio je samo hrvatski i latinski, te naučao nešto njemački, a Belizar ne zna hrvatski ni zapeti“.

„Ni riječice?“ viknu Branka.

„Ni riječice“, potvrdi župnik.

„Belizarova mati, plemkinja i viša činovnička kći, bijaše uzgojena u nekom gradučkom zavodu, gdje je ne samo sretno zaboravila i zadnju riječicu hrvatsku, već su joj vrijedne učiteljice usadile bile upravo prezir proti materinskome jeziku, veleći, da je sramota govoriti pastirskim surovim jezikom. Ta načela donese Belizarova mati, k tomu žena vrlo čohla i čudljiva, u Jalsevo, te prema njima udesi kuću. Ono nije se smjelo govoriti hrvatski. Sluga, komornik, sobarica, sve je to govorilo njemački, i kad jedna sobarica tu zabranu zaboravi, bude s mjesta otpripravljena. Dala bih, znala je grofica reći, pol svoga imetka, da nisam Hrvatica. Pače i stari grof morao je pristati uz taj red, te mucati i natucati njemački. Belizar jedini je plod toga braka, jedinac staroga plemena, po licu prilika oholo majke. Pomislite gospodniče Branko, kako je majka brižnim okom pazila na svoga sinčića, kako ga je držala objema rukama daleko od svijeta, kako ga je uzgajala samo za sebe, za svoje srce. Grofica htjede već za mladu u Belizarovo srce usaditi prezir na ostali svijet, navlastito na ovaj, koji ju okružavaše, na hrvatski svijet.“

(Nastaviće se).

Posljednje brzojavne vijesti.

Ukidanje starih ugovora Rusije sa njenim saveznicima.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Stockholm, 27. juna.

Prema petrogradskim vijestima izjavio je ruski ministar Cereteli zastupnicima radničkog savjeta, da će biti ukidani svi ugovori stare vlade sa saveznicima, jedino se ne će dirati londonski ugovor od 14. septembra 1914. Privremena će vlada sa saveznicima utanačiti nove ugovore, koji će voditi računa o stvarnim interesima saveznika, no isto tako i o novom stajalištu ruskog naroda prema pitanju rata i mira.

Pobune u ruskoj vojsci.

Kronstadtski garnizon odlučno za mir. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Stockholm, 27. juna.

Posljednji ruski listovi donose opširne službene vijesti generala Cerbačeva o pobunama u vojsci. Protiv jednog pobunjenog puka mo a a se voditi formalna bitka. Kronstadtski garnizon priznaje se otvoreno pričaovni predstojećeg udara protiv ratu sklonim elementima vlade. Kronstadtski je pričaovnik djelovao na cijelu Rusiju. U Petrogradu je jedan naoružani puk došao pred svoga zapovjednika i primorao ga, da pusti sve časnike, koji su zašvoren zbog bjegstva iz vojske. Poslije toga je došlo do najžešćih govora protiv privremene vlade, naročito protiv Kerenskog.

Francuska odbija ruske pomoćne čete.

Kb. Stockholm, 27. juna.

„Birževija Vjedomosti“ i „Djen“ doznaju iz dobro upućenoga vrela, da je Francuska odbila ponudu, da se još šalju na zapadno bojište ruske pomoćne čete, radi njihove nedisciplinane, kojom daju samo loš primjer francuskim četama. Ujedno je francusko vrhovno zapovjedništvo zaključilo, da sa solunskog bojišta pošalje natrag u Rusiju sve ruske čete.

Pokret protiv dume.

Kb. Stockholm, 27. juna.

Prema vijestima, koje su ovamo stigle iz Rusije, uživaju Kerenski, Cereteli i Skoboljev još potpuno povjerenje većine radničkog i vojničkog savjeta, ipak su „bolši“ postigli veliki uspjeh svojom rezolucijom, da se raspusti дума. Sinov je svoj prijedlog za raspuštanje dume obrazložio činjenicom, da je дума protivna revoluciji i stoji u službi francuske i engleske buržoazije.

Zvanične objave.

OBJAVA.

Povodom sve većih izdataka za održavanje tramvajskog saobraćaja stupio od 1. jula ov. god. povišena cijena vožnje mjesečnim kartama na topčiderskoj tramvajskoj pruzi od 12.— na 15.— kruna za svaku kartu. Izdavanje karata od 10 i 15 kruna otpočinje posljednjeg dana svakoga mjeseca na blagajni c. i k. tramvaja za sve one, koji imaju prava na iste u smislu objave Lžakavše u br. 39 „Beogradskih Novina“ od 4. januara 1917. t. j. za vojne osobe (gradjanske činovnike vojne glavne gubernije) i njihovu neposrednu svojtu, kao i za gradjanske osobe, koje stoje u neposrednoj službi vojne uprave.

C. i k. vojna glavna gubernija u Srbiji, odjeljenje 13.

OBJAVA.

U smislu § 1. naredbe vojnog vrhovnog zapovjedništva od 10. aprila 1916. V. list br. 10. stavljena je pod nadzor firma Rajković i Čuković, knjižarnica, sa sjedištem u Beogradu, Terazije, pod prinudnu upravu. Za prinudnog upravnika imenovan je Ludwig Eichenwald, Beograd, Bogojavljenka ul. br. 9. Početak prinudne uprave 22. juna 1917.

C. i k. okružno zapovjedništvo za grad Beograd.

OBJAVA.

Naredbom vojnog glavne gubernije, odjeljenje 8/a. br. 9176/L. od 9 juna 1917. zabranjeno je firmi D. Gjorgjević i Ko. iz Beograda prenošenje i zaduživanje njezinih kuća u Sabornoj ulici broj 36. i 38.

C. i k. okružno zapovjedništvo za grad Beograd.

OBJAVA.

U smislu § 1. naredbe vojnog vrhovnog zapovjedništva od 10. aprila 1916. V. list br. 10. stavljena je pod nadzor firma Bejosif i Zunana sa sjedištem u Beogradu, Vatrogasna ulica. Za nadzornika imenovan je g. Ludwig Eichenwald, Bogojavljenka ul. br. 9. Početak nadzora: 4. juna 1917.

C. i k. okružno zapovjedništvo za grad Beograd.

Objava.

U smislu § 1. naredbe vojnog vrhovnog zapovjedništva od 10. aprila 1916. V. list br. 10. stavljena je pod nadzor firma Radović i Komp., trgovina manufaktinom robom, sa sjedištem u Beogradu, Saborna ulica br. 19. Za nadzornika imenovan je Ludwig Eichenwald, Bogojavljenka ul. br. 9. Početak nadzora: 11. juna 1917.

C. i k. okružno zapovjedništvo za grad Beograd.

PAŽNJA! NAJBOLJE PREZERVATIVNO SREDSTVO protiv epidemskih bolesti (Cholera, tifus itd.) jeste prirodno KRONDORFER... SAUERBRUNN... OJELUJE LIEKOVITO, OSVJEZAVAJUĆI I OKREPLJUJUĆI... Adresa: Krondorfer, Budapest, Zoltangasse 10.

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje) . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna rječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje) . . . 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna rječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Dentista F. B. Bril

Beograd.
Makedonska ulica broj 5.
(do pošte)

„ZUBE“ vještačke u zlatu i u kanciku samo se u mome ateljeu izrađuje po najboljem originalnom americkom sistemu. Primam od 8-12 i 2-6. 823-1

ZUBNI LJEKAR
KRISTINA ORLUŠIĆ
Specijalista za vještačke zube i vilice.
Zlatno kruno, zube na šraf i čeprije. Sve vrste plombi, vještjenje zuba i bez bolu. Čišćenje zuba, vrši oprave i prerade.
Ord.: od 8-12 prije podne i 2-6 poslije podne rad i nedjeljom i praznikom. Beograd, Dečanska ulica 3. 30437-1

Kupovine i prodaje

PAPUČE
sa drvenim dijelovima od pitša, štifa, žanile i kože za odrasle i djecu ima vrlo veliki izbor sa nevjerojatno jeftinom cijenom bez konkurencije na prodaju. K. Feldmann, Vuk Karadžića ulica br. 8 do „Beogradskih Novina“. 31585-2

NA PRODAJU
cigle i crepa.
Za cijenu upitati Vatrogasna ulica 31. 31172-2

TEGLICE OD POMADE
Kupuje i plaća 20 filira komad (sa zaklopcem) Apoteka Dimitrija K. Nikolića, Bilojska ulica 2. 31357-2

BRUSOVE,
kose, motike, eksere, svih vrsta prodaje uz vrlo povoljne cijene. Willi Schlossberger, Saborna ulica 30, Beograd. 31637-8

NA PRODAJU
41 kom. mermernih stolova i 40 kom. tonetovih stolica. Upitati u Donjoj ulici broj 27, Sava. 31641-2

KUPUJEM
sve vrste upotrebljenih djakova u manjim i većim količinama. Plaćam vrlo povoljnu cijenu. Sam. D. Russo, Carica Milica ulica 16, Beograd. 31647-2

KUPUJEM
dječija kolica. Ko ima dobro sačuvana neka javi do nedjelje. Balkanska 23, Janković. 31650-2

Namještenja.
TRAZI SE
za jedno veliko preduzeće perfektni knjigovodja sa znanjem njemačkoga i hrvatskoga jezika. Ponude admistraciji ovog lista pod „Buchhalter 409.“ 31663-3

Stanovi.
TRAZI SE
klijep stan sa 2-3 sobe, kuhinjom, sobom za poslugu, po mogućstvu sa kupatilom. Prvenstveno se traže oni u blizini Kalemegdana. Ponude administraciji ovog lista pod „Wohnung 407.“ 31642-4

TRAZI SE STAN
sa dvije sobe, predsobljem, kuhinjom i ostalim udobnostima za porodicu bez djece. Stan je u sredini varoši. Ponude u ulici Miloša Velikog 28. 31537-4

SOBA ZA IZDAVANJE
za gospodju ili gospodjicu čimovnika izdaje se lijepa mala soba sa namještajem na lijepom mjestu i čistom vazduhu u blizini „Zvezdare“ i bojnice „Brčko“. Pitati u Nebojšinoj ulici broj 1. 31672-4

IZDAJEM SOBU
sa namještajem za jednu osobu. Kosmajka ulica 47. stan br. 5. 31667-4

Razno.
KOSTIMI.
haljine, bluze, suknje, stajfiroke i t. d. izrađujem po najnovijem kroju, uz umjerene cijene. Posluga tačna i brza. V. Milinković, Kralja Milana 48, (dvorište). 31602-5

U tramvaju od Slavije do Kalemegdana zaboravljen je ženski suncobran. Umoljava se lice, koje je isti suncobran sobom ponijelo, da ga donese: Bregovita (Lomina) ulica 13, sopstveniku. 31650-g

KORESPONDENCIJA.

Jovanu Premoviću, Zeneva. — Molim, da me izvjestite o mome sinu Milivoju Vučkoviću, inženjerskom kapetanu, vodnik 2. željez. čete iz Svilanica, da li je živ i zdrav, jer mi se nije skoro javio — pa sam u velikoj brizi za njega. Ujedno vas umoljavam, da me izvjestite i o Stevi Nedeljkoviću, telegrafisti iz Aleksinca, jer se i on nije skoro javio. Kad budete izvještaj slali, adresirajte na Ljubicu Gavriloviću, Markovac, Etappen, Palanka. Unaprijed vam ostaje blagodarom Živko Vučković iz Svilanica. 31609-8

Jovanu Premoviću, Zeneva. — Molim vas izvjestite me za Avrama B. Jakova, vojnika skopljanskog garnizona. Kod kuće su mu svi zdravi. Unaprijed vam blagodar! Čadik Konforti, Novi Pazar 31587-8

KOSTI ALEKSIĆU, Zeneva. Molim izvjestite moga brata Nikolu Blažića, preduzimača, da je moja mila i jedina keč SOFIJA-SOJKA posle kratkog bolovanja preminula Maja 1917. Pozdravljajući vas Julka i Aleksa Blažić, preduzimač iz Valjeva. 31616-8

Jovanu Premoviću, Zeneva. Zora Gjorgjević, Trgovačka ulica 25. Niš molim svoga zeta Sretena Dinića školskog nadzornika iz Leskova, da je izvjesti za brata Dim. B. Gjorgjevića, rezervnog poručnika moravske divizije, II puka IV. čete II bataljona, jer do danas ništa tačno o njemu neznamo. Neka se javi preko „Beogradskih Novina“. 31624-8

Stevi Ačimoviću, advokatu, Hotel Terminus, Zeneva, za Jeftu Nikolića pravilnika. Po petnaestoj put javljam ti, da sam primio tri sume povića, četvrtu sumu nisam primio. Sumnjam da si i poslao, a napadaš me. Djeca idu u zabavište, a skoro će u školu. Novac mi je potreban. To sam ti pisao nebrojano puta. Silke sam po dragi put poslao. Milan Stojanović obučar, Stiška ulica 48, Beograd. 31634-8

Jovanu Premoviću Zeneva, da dostavi Ciri K. Pašiću, Solun. Svi smo zdravo. Dobili smo do aprila oko 1800 kruna. Od trgovca nismo dobili ništa. Šalj nam preko Banke. Primi pozdrav Angelina Vasić, sa djecom. Soka je zdravo. Pozdrav Ljub. Beograd, Saborna ulica 43. 31643-8

Jovanu Premoviću, Zeneva, za Milana Milenkovića, Solun. — Dva mjeseca i po kako nemam vijesti od tebe. U brzi sam. Odgovori preko ovog lista. Mila Milenković, Kneza Mihajla ulica 8. Il sprat Beograd. 31636-8

Ovim molim svakoga kome je poznato boravište moga oca Franje Ježića koji je bio preduzimač u Kruševcu selo Stipoš star preko 60 godina da mi preko ovih novina javi gde je i je li zdrav. Dragica Ježić, Keyevára, Ugarska. 31644-8

Jovanu Premoviću, Zeneva. Molim izvjestite me za moga muža Čedomira Lekića, vojnika 3. baterije moravske divizije i poziva. Kod kuće smo svi zdravi. Sindja Lekić, Ratarska ulica 65, Beograd. 31617-8

Nikoli Mitkoviću, Genf. — Molim telegrafirajte mom mužu, da u očajanju i oskudici očekujem puna tri mjeseca novac. Duga 350 kruna neodložno vratiti moram. Dostavite hitno ovaj sahrđaj. Zahvaljujem na prijateljskoj usluzi. Angelina Svetislava Stanojevića, Miloša velikog 41. 31627-8

Gjordju Radojloviću, Zeneva. Najučtivije molim da mi pošaljete penziju. Dragica Alekse Džimića računospitača glavne kontrole; u sumi od 172 dinara mjesečno. Od septembra 1915. godine do danas nisam primila. Unapred ostaje blagodarom Draga A. Džimić, Čuburska 7, Beograd. 31622-8

Jovanu Premoviću, Zeneva. Jovanka Krauzović žena Aleksandra Krauzovića, namještenika željezničke radionice iz Niša, Zvečanska ulica 26 traži svoga muža, da li je živ i zdrav i gdje se nalazi — neka joj pošalje novčanu pomoć jer se nalazi u oskudici. 31625-8

Prvo c. kr. povl. dunavsko parobrodarsko društvo.

Red plovidbe mjestnog parobroda izmedju ZEMUNA I PANCSOVA (za putnike, robu i povlaku šlepova).

Važi od 16. lipnja 1917. do daljne naredbe.

DNEVNO

Table with 4 columns: Iz, Za, Prije podne, Po podne. Rows for ZEMUNA and PANCSOVA.

PRIMJEDBA: U Tami ulaze i izlaze brodovi samo onda, ako to stanje vode i vrijeme dopuštaju. Cijene vožnja izmedju Zemuna—Pancsova li obratno: I. mjesto 180 fil., II. mjesto 130 filira.

Pristojbe za prtljage izmedju Zemuna—Pancsova ili obratno: Do 25 klg. 80 fil., preko 25 do 50 klg. 120 fil. — Za prtljag u težinu preko 50 klg. naplaćuje se za svaki početi 25 klg. 60 filira.

Tržna roba otprema se uz naplatu pristojba propisanih za prtljag. Za utovarivanje istovarivanje, i čuvanje prtljaga i tržne robe imaju se p. n. putnici sami pobrinuti.

Trgovačka roba otprema se u mjestnom prometu Zemun—Pancsova ili obratno samo kao brzovoz uz naplatu tarifalnih brzovoznih pristojba.

Izvadak iz društvenog pravilnika. U ovome redu plovidbe navedeno vrijeme označuje najraniji odlazak i dolazak parobroda. Zakašnjenje ili izostajanje pojedinih ne daje nikakvih prava na odštetu prema upravi. Za željezničke i parobrodске veze ne jamči uprava. ZEMUN, mjeseca lipnja 1917.

Glavna agencija.

Javna zahvala.

Prilikom smrti naše neprežaljene RAKILE PARDU, izjavili su nam mnogi prijatelji i poznanici usmenim i pismenim putem svoje saučesće u našoj velikoj tuzi. Svima se zahvaljujemo ovim putem. Zahvaljujemo Rabineru G. Testi, koji se sa puno tehe govorom oprostito od pokojnice; osim toga zahvaljujemo na pažnji svima činovnicima Crvenog Krsta koji položise na odar vijenac i ispratiše je do vječne kuće, kao i svima, koji pogrebu prisustvovali i time nam tugu ublažiše. Beograd, 27. juna 1917.

Ožalošćena porodica. J. Pardu. 31677

„PEROCID“ ZA PRSKANJE VINOGRADA DOBIVA SE KOD AVRAMA S. KOENA i K° BEOGRAD, Saborna ulica 29. 31669

Najbolje je pretplatiti se na „BEOGRADSKÉ NOVINE“ OGLAŠUJTE U „BEOGRADSKIM NOVINAMA“ „BEOGRADSKÉ NOVINE“ Prilmaju oglase po umjerenom cijeni.

Rekord KUJAR (primus), najsavrseniji aparat za kuhanje i grijanje jela: jest rekord KUJAR. Može se dobiti na komad i na više u mehaničkoj radnji MILUTINA MARKOVIĆA, Terazije broj 8 u dvorištu.

U preteškome času tuge, koja nas je zadesila svenućem našeg milog pupoljka — ljubljene Blaženke — dobili smo sa svih strana toliko iskrenih izjava saučesća, na koje ne bi smo bili u stanju u znak naše zahvalnosti svakome posebno stisnuti ruke. Ovim putem izjavljujemo svoju toplu zahvalnost darovaočima cvijeca, kojim je naše milo angjeoče bilo obasuto, i svima koji našu izgublenu nadu ispratiše na putu vječnosti. Osobito neka je topla hvala miloj dječici, koja su našu milu Blaženku u onako velikom broju sproveli mjestu mirnoga počinka. Svima neka je topla blagodarnost tužnih i nikad neutješnih roditelja Beograd, Botanička ulica 15.

Václava i Emilije Juze i stare majke Ant. Charfreitagove. 31633

BEČ IV, PARK HOTEL preko puta Južnom i Istočnom kolodvoru. Telefon 7493. Telegr. adr.: Park Hotel, Wien IV. 857 Vlasnik: Rudolf Wieninger. MODERNI UREĐJAJ. LIFT. PARNO GRIJANJE.

Bravarsko-Instalaterska radnja Petra Jankovića Kralja Milutina ulica 22. BEOGRAD — Slavija. Instalira i opravlja vodovod, klozete, kupatila, česme, kao i sve građevinske radove. Solidna izrada i umjerena cijena. 31592

Stedite obuću. Stedite obuću. Veliko stovarište drvenih sandala, patika od siame kao i kožnih blokeja od pravog djona. U istoj radnji može se dobiti i veliki izbor ručnih harmonika. Radnja M. B. NISIM, Kralj Milana 83, preko puta ofic. doma. 31568

Danica A. Bogatinčevićka sa djecom davaće svome dobrom drugu i ocu † ALEKSI T. BOGATINČEVIĆU činovniku monopola godišnji parastos u subotu 30. ov. mjeseca u crkvi sv. Nikole na Novom groblju. Beograd, juna 1917. Hlilendarska ulica br. 12. 31653

Sa najvećim bolom u duši izvještavamo srodnike, prijatelje i poznanike, da je naša jedina nada i potpora, naš mili i dragi i nikad ne zaboravljeni sin odnosno brat

† Josif Sedelinović ispustio svoju plemenitu dušu 22. maja 1917. u najljepšem cvijetu mladosti u svojoj 25. god. svoga života, i ostavio nas da vječito za njim žalimo. Babe kod Rajle, juna 1917.

Duboko ožalošćeni i nesretni: mati Josefina, otac Julius; sestre: Katarina, Hristina i Kleopatra; zet: Drag. Simović i ostala rodbina. 31673

BUFFET NA KALEMEGDANU otvara se 27. ov. mj. 31626

POMADE. Ljubičica Krem, Narcis Krem, Salvator Krem. Imamo uvijek na stovarištu u većoj količini. Preporučujemo trgovcima po unutrašnjoj osi, da se kod nas obrate, gdje će biti u svako doba podmireni. Šaljemo i poštom uz doplatu. Cijene stalne. KUKULJDIS I SAKELARIDES Knez Mihajlova ulica 32. 31592

Hotel „LONDON“ u blizini željezničke stanice; pred hotelom Tramvajska stanica. uzeo sam ponova pod zakup. Stavljam to na znanje štovanim posjetiocima hotela, kako ovdešnjem građanstvu tako i putnicima. Sobe sam ponovo spremio za prenočište tako, da će svaki biti potpuno zadovoljan, kao i dobar kost u kafani. Molim štovane posjetioce, da se uvjere o mome dugogodišnjem radu hotelskom. Beograd, juna 1917. S poštovanjem Jovan Savić, hotelier. 31623

Tužna i nesretna majka davaće svojoj jedinjoj nikad neprežaljenoj čerki † Leposavi godišnji pomen u subotu 30. juna u 10 1/2 sati prije podne u crkvi svetoga Nikole na Novom groblju. Molim srodnike i prijatelje da prisustvuju ovom tužnom pomenu. Do groba ožalošćena mati: Katarina K. Stevanovička, udova. 31657

Sa bolom u duši izvještavamo srodnike i prijatelje, da je naš mili, ljubljeni i nikada neprežaljjeni brat, odnosno šurak † Milorad Gjurić umro i da će mo mu u subotu, 30. ovog mjeseca, davati godišnji pomen u 9 sati prije podne u crkvi svetoga Marka, na Starom groblju. Beograd, juna 1917. 31648

Ožalošćeni: sestre: Danica Gjurićeva, Zorka Vl. Bogdanović; zet: Vlajko Bogdanović, činovnik u penziji.

Javljam rođjacima, prijateljima i drugovima da je naš uzoriti sin, brat i stric † Života N. Gjurić advokat iz Beograda umro u Lapovu izmedju 21. i 22. juna 1917. godine u svojoj 42 godini života, a poslije dugog i teškog bolovanja. Lapovo, 23. juna 1917. Vječito ožalošćeni: nesretna majka: Je ena N. Djurković; braća: Vladimir, sveštenik lapovski, Petar, elektro-mehančar, Dragoljub, nadzornik saveza zemlj. zadruga, Jovan, tehničar; sestra: Leposava; sinovičić: Radmila, Momčilo i Julče sa ostalom mnogobrojnom rodbinom. 31629

Gradjanski sud c. i k. okružnog zapovjedništva Beograd-grad. № 2156/10-1917.

Objava. U zaostavština Milutina Gj. Ristića, trgovca iz Beograda uriče se sjednica za likvidiranje prijavljenih tražbina na 18. jula 1917. prije podne u 9 sati, o čemu se sudionici obavještavaju. Likvidiranje će se preduzeti i u odsutnosti vjerovnika. Beograd, 13. juna 1917. Gradjanski sud c. i k. okružnog zapovjedništva Beograd-grad. 861

Tješko ožalošćena i neutješna supruga Darinka Dr. Sv. M. Markovića, izvještava svoje srodnike i prijatelje, da će u subotu 30. juna u 11 sati, davati šestomjesečni pomen u Voznesenskoj crkvi svome dragom i dobrom suprugu † Dr. Svetozaru M. Markoviću dugogodišnjem ljekaru opštine grada Beograda. Beograd, 26. juna 1917. 81664

Porodica pokojnog Dr. Jovana Gjurića javlja srodnicima i prijateljima da će svome dobrom i nikad nezaboravljenom † Dr. Jovanu Gjuriću apotekaru davati trogodišnji parastos u ponedjeljak 2. jula ove godine u beogradskoj Sabornoj crkvi, i to u 10 sati prije podne. Beograd, 28. maja 1917. 31671